

Rakennusalalla sattui vuonna 2018 noin 15 000 työpaikkatapaturmaa. Tämä on noin 60 tapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden, mikä tarkoittaa, että tapaturmia sattuu puolet useammin kuin teollisuudessa yleensä. Kuitenkin monilla työmailla on turvallisuuteen panostamalla päästy tapaturmien määrässä jopa toimistotyön tasolle.

Turvallinen työmaa

Iso osa rakennusalalla tapahtuvista työtapa-
turmista on seurausta liukastumisista, kaatu-
misista tai putoamisista, joihin yhtenä syynä
on työmaan heikko siisteys ja järjestys.
Työmaan yleisilme kertookin paljon sen tur-
vallisuustasosta.

Tapaturmataajuuteen vaikuttaa oleellisesti
myös mm. riskinoton hyväksyminen, huono
suunnittelu ja suunnitelmien noudattamatta
jättäminen sekä yleinen välinpitämättömyys.

Velvollisuudet ja vastuut

Työturvallisuus on kaikkien työmaalla työs-
kentelevien vastuulla. Jokaisen on pereh-
dyttävä työhön liittyviin suunnitelmiin ja
ohjeisiin, poistettava havaitut vaaratekijät
sekä ilmoitettava niistä. Riskin ottaminen on
kiellettyä.

Urakoitsijan tulee noudattaa päätoteut-
tajan suunnitelmia ja ohjeita sekä valvottava
työn turvallista toteuttamista. Urakoitsija
vastaa omista työntekijöistään, heidän
perehdyttämisestä työmaahan ja suoja-
välineistä.

Työntekijän velvollisuutena on noudattaa
annettuja ohjeita sekä tarkkailla työym-
päristöään. Läheltä piti -tilanteet ja muut
turvallisuuden vaarantavat puutteet on
ilmoitettava välittömästi työnjohtajalle.
Puutteet, jotka voi itse korjata on korjattava
välittömästi. Myös poistetusta vaarasta on
ilmoitettava esimiehelle.

Suojaimet

Valtioneuvoston asetus rakennustyön tur-
vallisuudesta (205/2009) edellyttää, että
rakennustyömaalla on käytettävä aina kypä-
rää (kolmipistekiinnitys) ja heijastavaa suoja-
vaatetusta. Lisäksi rakennustyössä käyte-
tään yleensä turvakenkiä ja tehtävän työn
vaatimia silmäsuojaimia.

Suojainten valinta perustuu riskien arviointiin
Vnp 1407/1993 periaatteiden mukaisesti.
Useat työvaiheet vaativat kuulonsuojausta.
Rakennustöissä työntekijöille sattuu myös
paljon viilloja ja haavoja aiheuttavia
työtapa-
turmia, joten on tärkeää kiinnittää
huomiota käsien suojaukseen.

Työtasot ja kulkutiet

- ▶ Työtasojen ja kulkuteiden korkeuden ylittäessä 2 m on ne varustettava suoja-
kaiteilla
- ▶ Kaiteita on käytettävä myös alemmissa korkeuksissa, jos on erityinen putoamisen
tai hukkumisen vaara.
- ▶ Kulkuteiden ja portaiden vähimmäis-
leveys on 0,6 m ja kuljetussiltojen 1,0 m
- ▶ Telineille mentäessä tulee varmistaa
telinekortista, että ne on tarkastettu
asianmukaisesti
- ▶ Aukot tulee varustaa suojakaiteilla ja
jalkalistalla, pienemmissä aukoissa riittää
näkyvästi merkitty ja paikallaan pysyvä
suojakansi
- ▶ Kuilut suojataan verkoilla, jotka estävät
myös tavaroiden kuiluun putoamiset.

Tikkaat

A-tikkaat:

- ▶ Saa käyttää työskentelyyn alle metrin korkeudella
- ▶ Jos a-tikkaat täyttävät työpukeille asetettavat vakavuusvaatimukset, niin työskentelykorkeus saa olla 1 - 2 m
- ▶ Alustan tulee olla painumaton ja tasainen, eikä a-tikkailla saa käyttää huomattavan suurta voimaa vaativia työkaluja tai tehdä palo- tai kaatumisvaaraa aiheuttavia töitä

Nojatikkaat:

- ▶ Käyttö työskentelyyn ei ole sallittua
- ▶ Voidaan käyttää ainoastaan väliaikaisina kulkuteinä tai nostoapuvälineiden kiinnittämiseen/irrottamiseen sekä muihin vastaaviin lyhytaikaisiin töihin
- ▶ Nojatikkaiden sallittu enimmäispituus on 6 m ja yläpään reunan ylityksen tulee olla vähintään 1,0 m
- ▶ Tue tikkaiden alapää esimerkiksi piikeillä tai levikkeillä

Tiilikattoasentaja oli laittamassa tiiliä katolle, kun tikkaiden alapää luisti alta pois. Tikkaat olivat pihakiveyksen päällä huonosti tuettuna. Räystäskorkeus oli 2,9 m. Tapaturmasta aiheutui selän alueen murtuma ja 708 päivän työstä poissaolo.

Tapaturmasta korvattiin työntekijän sairauspoissaolosta ja hoidosta aiheutuneita kustannuksia 14 648 €. Lisäksi työnantaja arvioi muille työntekijöille aiheutuneen noin 40 tunnin työaika-menetykset. Työaika kului mm. loukkaantuneen hoitoon toimittamiseen sekä tapaturman tutkintaan.

Henkilönostimet

Henkilöiden nostaminen on sallittua vain siihen tarkoitukseen tehdyllä laitteella:

- ▶ työnantajan antama tyyppikohtainen kirjallinen lupa ja varmistettu kuljettajan pätevyys henkilönostimen käyttöön (teoriatiedot, käyttökokemus, koulutus)
- ▶ kuljettajana pidetään henkilöä, joka käyttää hallintalaitteita
- ▶ teleskooppi- ja nivelpuominosturissa työskentelevän on käytettävä henkilökohtaista putoamissuojausta ja suojaimille tulee olla korissa kiinnityspiste
- ▶ varmistettava, että henkilönostimet on tarkastettu asianmukaisesti, asetettu tukevalle alustalle ja käyttäjä on perehtynyt käyttöohjeeseen

Nostotyöt

Tarkista aina ennen nostotyön aloittamista:

- ▶ nostoapuvälineiden kunto, suurin sallittu kuorma ja tarkastusmerkinnät
- ▶ nostoliinon kunto > vialliset poistetaan!

Nostoapuvälinettä, josta puuttuu suurin sallittu kuorma -merkintä tai tarkastusväri, ei saa käyttää!

Lisätietoa

Työsuojelu | tyosuojelu.fi
 Työturvallisuuskeskus | ttk.fi
 Työterveyslaitos | ttl.fi
 Työturvallisuuslaki | finlex.fi